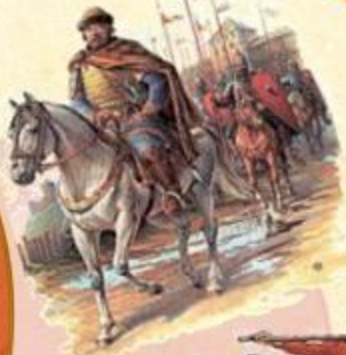

Київська Русь за правління Ярослава Мудрого

Боротьба синів Володимира за Київ

- Після смерті князя Володимира між його синами почалася боротьба за Київський престіл. Його успадкував старший син Святополк, одружений з донькою польського короля Болеслава. Побоюючись суперництва, він наказав убити своїх молодших братів Бориса і Гліба, які княжили у північних містах Ростові та Муромі, а потім і третього брата - Святослава.
- Проти князя-братовбивці пішов походом князь Ярослав, що князував у Новгороді. Суперники покликали собі на допомогу у війні чужинців: Святополк — поляків, на чолі з королем Болеславом Хоробрим, а потім печенігів; Ярослав - варягів. У війні переміг князь Ярослав. Святополка за його злочини народ прозвав "окаянним" і вигнав з Русі разом із союзниками-поляками. Після цього ще три роки боролися за владу князі Ярослав і Мстислав, але потім помирилися і поділили між собою Русь. У 1036р. князь Мстислав помер, і Ярослав, як і його батько Володимир, знову став єдиним володарем усієї Київської держави.

Правління Ярослава Мудрого

Ярослав Мудрий (1019-1054)

Правління Ярослава Мудрого

- у **1018** році він програв битву з польським військом на Бузі;
- у **1020** році Ярослав карає свого племінника Брячислава за розгром Новгороду;
- у **1022** році не має успіху в поході на Брест;
- у **1023** році брат Ярослава Мстислав відвойовує Чернігів і Лівий берег Дніпра;
- у **1029** році разом зі Мстиславом виганяє із Тмутаракані ясів;
- 1030 року перемагає чудь (фіно-угорські народи);
- **1030 — 1031** роках відвойовує Червенські городи, захоплені поляками;
- 1036 року остаточно розбиває печенігів,
- у **1038** році підкорює литовські племена ятвягів;
- **1042** році підкорює фінські племена ям;
- у **1043** році війська Ярослава Мудрого, що виступили проти Константинополя, були розгромлені.

Правління Ярослава Мудрого

У 1050 побудував золоті ворота

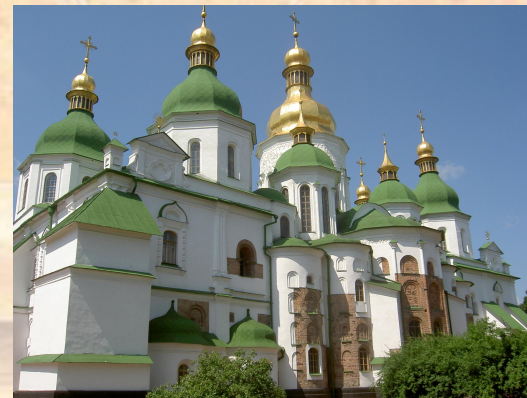

У 1051 заклав Печерський Монастир

Правління Ярослава Мудрого

У **1037** заклав Софіївський собор на честь перемоги над печенігами

1039р. Руська Правда — найвизначніший збірник стародавнього руського права, важливе джерело для дослідження середньовічної історії права та суспільних відносин Русі-України і суміжних слов'янських народів. Оригіналу Руської Правди не знайдено, натомість збереглася значна кількість її списків з XIII—XVIII ст. Досі відкрито їх 106.

Політичний розвиток Русі в 11 ст.

- ПОЛІТИЧНИЙ УСТРІЙ

Упродовж періоду володарювання Володимира Великого та Ярослава Мудрого завершується розбудова держави. Завдяки їхнім зусиллям було зламано спротив місцевої племінної знаті. Вся повнота влади в центрі й на місцях зосереджувалася в руках родини Рюриковичів.

Діяльність великих князів спрямовувалася на зміцнення єдиної влади (одноосібної влади) та централізацію держави. Утверджувалася ідея старійшинства котрогось із князів роду Рюриковичів, и надавало йому право на верховну владу (київський стіл) Русі. Заповіт Ярослава передбачав передачу верховної влади старшій з його синів, тобто київським князем мав послідовно ставати кожен братів у порядку старшинства. Важливу роль в управлінні державою продовжувала відігравати князівська рада; досить помітним залишався вплив дружини.

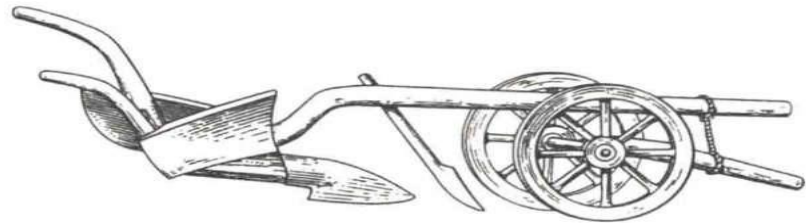
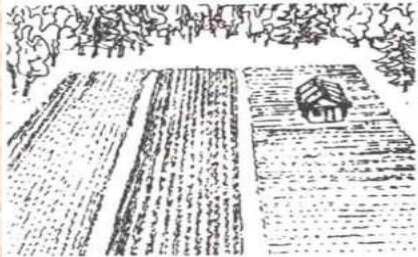
Основні верстви населення

- ФОРМУВАННЯ ОСНОВНИХ СУСПІЛЬНИХ ВЕРСТВ ТА ПОСИЛЕННЯ ЗАЛЕЖНОСТІ СЕЛЯН
- З прийняттям християнства и утвердженням Київської митрополії започатковується процес формування нової верстви суспільства - духовенств. Спочатку його більшість становили вихідці з Балканських країн, котрі могли правити літургію, початку правління Ярослава значно зросла час священників з місцевого населення. З утворенням монастирів на ї з'являються монахи. Деякі з них ішли у «затвор» - усамітнилися в земляних печерах. Духовенство переважно утримувалось рахунок десятини, що збиралася на користь церкви. Зміцнювал позиції «людей війни», які становили еліту суспільства. Набуває рис середньовічної верстви селянство, а з розвитком міст формується соціальна група міщан.

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

- Основним заняттям русичів (за винятком лісової смуги) залишалось рільництво. На зміну підсічній і перелоговій системам землекористування приходять дво- і трипільна. У техніці обробки землі відбуваються істотні зміни. При оранці він підрізав і перевертав ґрунт. Плуг міг використовуватися й для заорювання добрива - гною

- Важливою галуззю сільського господарстві було тваринництво. Помітну роль господарстві відігравали промисли: переробі продуктів сільського господарства (зерна, льону, конопель, м'яса, м'яка тощо), збиральництво, полювання, рибальство, лісохімічні промисли (виробництво смоли, дьогтю, деревного вугілля), бортництво.

